

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi
pri izvajanju dimnikarske službe

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi
pri izvajanju dimnikarske službe

Številka: 321-9/2011/80

Ljubljana, 4. novembra 2013

1. UVOD

V revizijskem poročilu o izvajanju dimnikarske službe v letih od 2009 do 2011 št. 321-9/2011/74 z dne 25. 4. 2013 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Ministrstvu za kmetijstvo in okolje (v nadaljevanju: ministrstvo) izreklo:

- negativno mnenje o pravilnosti poslovanja pri vzpostavitvi pogojev za izvajanje dimnikarske službe in nadzoru nad njenim izvajanjem v letih 2009, 2010 in 2011 ter
- mnenje, da ni bilo uspešno in učinkovito pri vzpostavitvi pogojev za izvajanje dimnikarske službe in nadzoru nad njenim izvajanjem v letih 2009, 2010 in 2011.

Ker vse razkrite nepravilnosti in nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Ministrstvo je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo¹. V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje, so predstavljeni popravljalni ukrepi. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti in nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ Dopis št. 006-4/2012/8 z dne 17. 7. 2013.

2. NEPRAVILNOSTI, NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Vodenje evidence kurilnih naprav in storitev dimnikarske službe

2.1.1 Opis nepravilnosti in nesmotrnosti

Ministrstvo do roka za vzpostavitev evidence kurilnih naprav² in tudi do 31. 12. 2011 ni vzpostavilo in vodilo evidence kurilnih naprav, zato ni razpolagalo s podatki, ki bi jih moralo voditi v evidenci kurilnih naprav. Tako ni vzpostavilo pogojev za učinkovit nadzor nad izvajanjem dimnikarske službe po dimnikarskih območjih, saj je razpolagalo le z oceno števila malih kurilnih naprav po dimnikarskih območjih in ni imelo podatkov o dejanskem številu in vrsti kurilnih naprav, zato:

- ni bilo mogoče določiti pravnega števila ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe na posameznem dimnikarskem območju;
- ni bilo mogoče določiti, kakšen obseg in vrsta storitev dimnikarske službe bi morali biti izvedeni na posameznem dimnikarskem območju;
- je bil tudi nadzor nad izvajanjem storitev dimnikarske službe in nad koncesionariji otežen.

Ministrstvo do 31. 12. 2011 ni pripravilo in izdalo naslednjih obrazcev: potrdila o vpisu v evidenco kurilnih naprav, zahteve za vpis male kurilne naprave v evidenco kurilnih naprav, poročila o prvem pregledu male kurilne naprave, potrdila o začasnem vpisu v evidenco kurilnih naprav in potrdila o izbrisu iz evidence kurilnih naprav in je tako ravnalo v neskladju z določili 33., 34. in 36. člena Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom³ (v nadaljevanju: uredba o dimnikarski službi).

Ministrstvo do 31. 12. 2011 ni vzpostavilo in vodilo evidence storitev dimnikarske službe, prav tako ni kakor koli drugače od koncesionarjev pridobilo podatkov o izvedenih storitvah dimnikarske službe in pri koncesionarijih ni preverjalo, če vodijo evidence storitev dimnikarske službe oziroma podatke o opravljenih storitvah dimnikarske službe (izjema so bili koncesionariji, pri katerih je ministrstvo izvedlo strokovne nadzore). Ministrstvo tako v letih 2009, 2010 in 2011 ni razpolagalo s podatki o opravljenih storitvah dimnikarske službe, ki jih predpisuje uredba o dimnikarski službi, in ni imelo podatkov, kateri

² Ministrstvo bi moralo evidenco voditi od 1. 1. 2007.

³ Uradni list RS, št. 129/04, 57/06, 105/07, 102/08.

koncesionarji vodijo lastno evidenco storitev dimnikarske službe, zato ni bilo mogoče izvajati učinkovitega nadzora nad koncesionarji glede izpolnjevanja zahtev iz koncesijske pogodbe o opravljanju storitev dimnikarske službe. Ministrstvo ni bilo učinkovito, saj od koncesionarjev ni zahtevalo, da poročajo o izvedenih storitvah dimnikarske službe na obrazcih, ki so bili že v uporabi pred letom 2009 ali drugih poenotениh obrazcih, da bi tako imelo vsaj delni pregled nad izvedenimi storitvami dimnikarske službe.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati pripravo načrta aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za vzpostavitev in vodenje evidence kurilnih naprav in evidence storitev dimnikarske službe in za izdajo obrazcev za vpis v evidenco in izbris kurilnih naprav iz evidence kurilnih naprav in dokazilo o izdanem obrazcu za poročilo o prvem pregledu male kurilne naprave.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

Na podlagi izvedenega postopka javnega naročila je ministrstvo januarja 2013 z družbo Medius, d. o. o., Ljubljana sklenilo pogodbo⁴, katere predmet sta razvoj in vzdrževanje aplikacije EviDIM in podatkovne baze državne javne gospodarske službe dimnikarstva. Aplikacija EviDIM in podatkovna baza bosta namenjeni vodenju evidenc malih kurilnih naprav, evidenc storitev na njih, koncesionarjev ter nemoteni izvedbi letnih poročevalskih obveznosti o izvajanju dimnikarske službe, kot so: izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom. Namen aplikacije EviDIM in podatkovne baze je nemoteno centralizirano zbiranje navedenih podatkov. Evidenca bo bistveno pripomogla k boljšemu nadzoru tako nad koncesionarji in opravljanjem njihovih storitev kot tudi nad kurilnimi napravami. Glavni funkcijski moduli aplikacije EviDIM so: evidence koncesionarjev, evidence kurilnih naprav, evidence storitev dimnikarske službe, poročevalske obveznosti, poizvedbe in poročila. Celotna dela po pogodbi in roki za njihovo izvedbo so razdeljeni na devet faz, ki so navedene v tabeli 1. Podrobneje sta vsebina in obseg pogodbenih del opredeljena v projektni nalogi Aplikacija EviDIM in podatkovna baza državne javne gospodarske službe dimnikarstva, ki je priloga k pogodbi.

Rok za vzpostavitev aplikacije EviDIM in podatkovne baze državne gospodarske javne službe dimnikarstva je v septembru 2013, ko naj bi bila že končana predvidena testna faza aplikacije in sistema posredovanja podatkov iz obstoječih evidenc, ki jih morajo v skladu s koncesijskimi pogodbami voditi koncesionarji dimnikarske službe. Ministrstvo je odzivnemu poročilo predložilo poročila izvajalca o zaključku prvih petih faz projekta.

Aplikacija EviDIM in podatkovna baza dimnikarske službe bosta pripomogli k preglednosti nadzora nad malimi kurilnimi napravami, saj bodo podatki o kurilnih napravah, glede na dogovore z zunanjimi institucijami, dostopni tudi: Agenciji Republike Slovenije za okolje, Statističnemu uradu Republike Slovenije, Ministrstvu za infrastrukturo in prostor in Geodetski upravi Republike Slovenije.

⁴ Št. 2330-13-710001 z dne 23. 1. 2013.

Tabela 1: Načrt aktivnosti ministrstva za vzpostavitev in vodenje evidence kurilnih naprav in storitev dimnikarske službe

Aktivnosti ministrstva	Rok za izvedbo	Odgovorna oseba
Pogodba z izbranim izvajalcem za vzpostavitev in vzdrževanje aplikacije EviDIM in podatkovne baze državne gospodarske javne službe dimnikarstva	izvedeno: 23. 1. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za javne službe varstva okolja in investicije v okolje (v nadaljevanju: JSVOIO)
1. faza: analiza in načrtovanje	45 dni po sklenitvi pogodbe, izvedeno: 21. 3. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
2. faza: izdelava modula "Koncesionarji"	60 dni po sklenitvi pogodbe, izvedeno: 26. 3. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
3. faza: izdelava modula "Kurilne naprave"	105 dni po sklenitvi pogodbe, izvedeno: 8. 5. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
4. faza: izdelava modula "Storitve"	150 dni po sklenitvi pogodbe, izvedeno: 11. 6. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
5. Faza: izdelava modula "Poročevalske obveznosti"	165 dni po sklenitvi pogodbe, izvedeno: 27. 6. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
6. faza: izdelava modula "Analiza in poročila"	180 dni po sklenitvi pogodbe (konec julija 2013)	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
7. faza: testiranje aplikacije	205 dni po sklenitvi pogodbe	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
8. faza: "Produkcija" – <i>vzpostavitev aplikacije EviDIM in podatkovne baze državne gospodarske javne službe dimnikarstva</i> ⁵	240 dni po sklenitvi pogodbe (<i>konec septembra 2013</i>)	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
9. faza: vzdrževanje spletne aplikacije	24 mesecev po zaključku 8. faze	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO

Vir: odzivno poročilo ministrstva.

⁵ V 8. členu pogodbe št. 2330-13-710001 z dne 23. 1. 2013 med ministrstvom in družbo Medius, d. o. o, Ljubljana je navedeno, da se za uspešno končano 8. fazo – "produkcija" šteje, ko je izvajalec uspešno napolnil bazo evidenc malih kurilnih naprav in opravljenih storitev s podatki, pridobljenimi od vseh koncesionarjev.

V projektni nalogi Aplikacija EviDIM in podatkovna baza državne javne gospodarske službe dimnikarstva je predvideno, da sta obrazca za vpis kurilnih naprav v evidenco kurilnih naprav oziroma izbris iz nje in obrazec za poročilo o prvem pregledu male kurilne naprave sestavni del predvidene aplikacije EviDIM. Aplikacija EviDIM bo omogočala spletno storitev za vnos, spreminjanje, brisanje (deaktivacijo) kurilne naprave in tudi izpis obrazcev.

Priprava osnutka predpisanega obrazca "Poročilo o prvem pregledu male kurilne naprave" je eden izmed pričakovanih rezultatov študije Strokovne podlage za določitev oskrbovalnih standardov za obvezno državno gospodarsko dimnikarsko javno službo, katere izvedba je v postopku oddaje javnega naročila. Ministrstvo je v juniju 2013 pripravilo projektno nalogo za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo in začelo s postopkom oddaje javnega naročila (povezava s točko 2.3.2).

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Predstavljeni popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljen*.

Ministrstvo je pripravilo načrt aktivnosti z opisom aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za vzpostavitev in vodenje evidence kurilnih naprav in evidence storitev dimnikarske službe in za izdajo obrazcev za vpis in izbris kurilnih naprav v evidenco oziroma iz evidence kurilnih naprav in dokazilo o izdanem obrazcu za poročilo o prvem pregledu male kurilne naprave ter tudi že začelo z izvedbo aktivnosti.

Ocenjujemo, da bo ministrstvo z uvedbo in uporabo aplikacije EviDIM in podatkovne baze državne javne gospodarske službe dimnikarstva vzpostavilo in vodilo evidenco malih kurilnih naprav in evidenco izvedenih storitev dimnikarske službe na teh kurilnih napravah. Evidenci bosta prispevali k boljšemu nadzoru nad kurilnimi napravami, izvajanjem storitev dimnikarske službe in nad koncesionarji. Aplikacija EviDIM bo omogočala tudi spletni vnos, spreminjanje in brisanje podatkov o kurilnih napravah in tudi izpis obrazcev za vpis kurilnih naprav v evidenco kurilnih naprav oziroma izbris iz nje in obrazec za poročilo o prvem pregledu male kurilne naprave.

2.2 Seznam ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje dimnikarske službe

2.2.1 Opis nesmotnosti

Ministrstvo v letih 2009, 2010 in 2011 ni izvajalo učinkovitega nadzora nad koncesionarji, zato obstaja tveganje, da nekateri koncesionarji dimnikarske službe niso izvajali z zadostnim številom ustrezno usposobljenih oseb, kar je lahko vplivalo na obseg in kakovost izvajanja storitev dimnikarske službe. Ugotovili smo, da:

- koncesionarji 13 dimnikarskih območij ministrstvu v roku 24 mesecev po sklenitvi koncesijske pogodbe in tudi do 31. 12. 2011 niso poročali o kadrovski zasedenosti na posameznem dimnikarskem območju, kljub temu da nihče na dimnikarskem območju, za katero je imel sklenjeno koncesijsko pogodbo, dimnikarske službe ni opravljal z zadostnim številom ustrezno usposobljenih oseb; ministrstvo koncesionarjev do 31. 12. 2011 ni pozvalo k predložitvi dokazil o zaposlenih, to je o ustrezno usposobljenih osebah za izvajanje storitev dimnikarske službe; koncesionarji sedmih

dimnikarskih območij so ministrstvu poročali o kadrovski zasedenosti na posameznem dimnikarskem območju z zamudo od štirih mesecev do dveh let, zato obstaja tveganje, da je v tem obdobju dimnikarsko službo na teh dimnikarskih območjih izvajalo premalo ustrezno usposobljenih oseb;

- večina koncesionarjev ministrstvu ni sporočila odgovorne osebe za spremljanje izvajanja dimnikarske službe, ministrstvo pa koncesionarjev ni pozvalo, da to storijo;
- koncesionarji treh dimnikarskih območij, ki so pridobili koncesije na podlagi javnega razpisa z dne 25. 1. 2008, dimnikarske službe niso izvajali s tolikšnim številom ustrezno usposobljenih oseb, kot so navedli v vlogi za pridobitev koncesije na javnem razpisu, in koncesionar enega dimnikarskega območja, ki je kot edini kandidat na javnem razpisu dobil koncesijo za to dimnikarsko območje, po preteku prehodnega roka 24 mesecev po sklenitvi koncesijske pogodbe ministrstvu ni predložil dokazil, da izvaja dimnikarsko službo z ustreznim številom usposobljenih oseb glede na število kurilnih naprav na dimnikarskem območju; ministrstvo do 31. 12. 2011 koncesionarjev ni pozvalo k uskladitvi števila ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje dimnikarske službe;
- obstaja tveganje, da koncesionar, ki je pridobil koncesijo za del dimnikarskega območja Slovenska Bistrica na podlagi javnega razpisa z dne 21. 11. 2008, dimnikarske službe ni opravljal s tolikšnim številom ustrezno usposobljenih oseb, kot je navedeno v koncesijski pogodbi, saj iz sporočil koncesionarja o kadrovskih menjavah ni mogoče ugotoviti odstotka zasedenosti posamezne osebe, ki izvaja dimnikarsko službo na tem dimnikarskem območju; pri kadrovskih menjavah na dimnikarskih območjih Šentjernej in Dobropolje koncesionarja za tri osebe, ki naj bi na navedenih dimnikarskih območjih izvajale dimnikarsko službo, nista predložila dokazil o izobrazbi in zaposlenosti pri koncesionarju; ministrstvo do 31. 12. 2011 koncesionarjev ni pozvalo k predložitvi manjkajočih dokazil.

S seznama ministrstva o zaposlenih osebah za izvajanje storitev dimnikarske službe, z navedbami koncesionarja, pri katerem je oseba zaposlena, dimnikarskih območij, na katerih posamezna oseba izvaja dimnikarsko službo, in odstotka zasedenosti posamezne osebe ter njene izobrazbe je razvidno, da je bilo na dan 31. 12. 2011 na vseh dimnikarskih območjih zaposlenih 346 oseb, ki so imele več kot 1-odstotno zasedenost na dimnikarskih območjih. Med 346 osebami za izvajanje storitev dimnikarske službe je:

- 39 oseb, katerih zasedenost je več kot 100-odstotna in znaša tudi do 300 odstotkov;
- 18 oseb zaposlenih oziroma opravlja dimnikarsko službo istočasno pri več kot enem koncesionarju, večina od njih je več kot 100-odstotno zasedena;
- 50 oseb, ki pri koncesionarjih izvajajo storitve dimnikarske službe, vendar nimajo ustrezne izobrazbe, ker se še izobražujejo, ali pa ministrstvo od koncesionarjev ni pridobilo potrdila o izobrazbi.

Ker ministrstvo seznama ni sproti posodabljal, ni mogoče oceniti, ali je opisano stanje zaposlenih s seznama ministrstva tudi dejansko stanje zaposlenih pri koncesionarjih ali pa je le posledica neažurnega vodenja podatkov. Seznam tako ne izkazuje v celoti stanja zaposlenih, ki so izvajali storitve dimnikarske službe pri koncesionarjih na dan 31. 12. 2011, ministrstvo pa s tem nima vzpostavljenih pogojev za učinkovit nadzor nad koncesionarji.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati izdelavo posodobljenega seznama ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe, zaposlenih pri koncesionarjih, ki izvajajo dimnikarsko službo na posameznih dimnikarskih območjih, ter predložiti dokazila o začetku postopkov za

odvzem koncesij koncesionarjem, ki ne izpolnjujejo pogojev glede zaposlenih. Seznam je moral biti izdelan:

- po dimnikarskih območjih – z navedbo ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe, ki na dimnikarskem območju izvajajo dimnikarsko službo, in z navedbo odstotka zasedenosti na dimnikarskem območju in
- po posameznih ustrezno usposobljenih osebah za izvajanje storitev dimnikarske službe – z navedbo vseh dimnikarskih območij, kjer posamezna oseba izvaja dimnikarsko službo, z navedbo odstotka zasedenosti na posameznem dimnikarskem območju in z navedbo skupnega odstotka zasedenosti.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je pripravilo in predložilo seznam:

- oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe, ki izvajajo dimnikarsko službo na posameznih dimnikarskih območjih pri koncesionarjih, z navedbo njihove izobrazbe in z navedbo odstotka zasedenosti na posameznem dimnikarskem območju;
- posameznih oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe (urejen po abecedi) z navedbo skupnega odstotka zasedenosti (brez navedbe zasedenosti na posameznem dimnikarskem območju); na seznamu je 477 oseb;
- dimnikarskih območij z navedbo koncesionarjev, skupnega števila potrebnih ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje dimnikarske službe na posameznem dimnikarskem območju po koncesijski pogodbi in skupnega odstotka zasedenosti oseb, ki izvajajo dimnikarsko službo na posameznem dimnikarskem območju.

Ministrstvo podatke, ki jih posredujejo koncesionarji, v navedene sezname vnaša ročno; ministrstvo meni, da tak način vodenja seznamov omogoča natančen pregled stanja.

Ministrstvo je junija in julija 2013 zaradi ugotovljenih nepravilnosti, ki se nanašajo na osebe za izvajanje storitev dimnikarske službe, 22 koncesionarjem na 90 dimnikarskih območjih⁶ posredovalo 29 pozivov⁷ za dostavo dokumentacije glede odstotka zaposlenosti posamezne osebe za izvajanje dimnikarske službe, ki je bilo hkrati tudi opozorilo o neizpolnjevanju koncesijske pogodbe. V pozivih je ministrstvo navedlo, da morajo koncesionarji posredovati seznam oseb, ki opravljajo dimnikarsko službo na vseh dimnikarskih območjih, za katera ima posamezen koncesionar sklenjene koncesijske pogodbe, in potrdila o ustrezni izobrazbi, če bi koncesionar navedel nove zaposlene za opravljanje dimnikarske službe. Ministrstvo je koncesionarje pozvalo, da morajo v postavljenem roku po prejemu dopisa uskladiti zasedenost kadra, kakor določa koncesijska pogodba. S pozivi je ministrstvo koncesionarje opozorilo, da če ne bodo posredovali zahtevanih listin in ne bodo odpravili napak, glede katerih so prejeli pisne pozive, bo koncedent moral nadaljevati s postopkom enostranskega odstopa od koncesijske pogodbe; koncedent bo enako ravnal, če bo pri preverjanju podatkov iz uradnih evidenc ugotovil, da je koncesionar posredoval lažne podatke.

⁶ Koncesionar, ki ima koncesijo za več dimnikarskih območij, je prejel en poziv za vsa dimnikarska območja skupaj.

⁷ Nekateri koncesionarji so dobili več pozivov (dva ali tri), ker ministrstvu niso odgovorili že na prvi poziv; rok za posredovanje podatkov je bil 15 dni od prejema poziva.

Ker uredba o dimnikarski službi ne vsebuje posebnih določb o postopku izvajanja koncesije v primeru odvzema koncesije, je ministrstvo 28. 6. 2013 zaprosilo Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo za pojasnilo glede ravnanja oziroma postopka po izdaji odločbe o odvzemu koncesije. Po priporočilu Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo bo ministrstvo pripravilo osnutek dopolnitve uredbe o dimnikarski službi in morebitne predloge sprememb sistemskih predpisov glede nadaljnjega postopka po odvzemu koncesije.

Ministrstvo je zaradi preverjanja, ali so osebe, ki pri koncesionarjih izvajajo dimnikarsko službo, zaposlene pri koncesionarjih, za vsako osebo posebej zaprosilo Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) za posredovanje podatkov o obveznem zdravstvenem zavarovanju osebe, ki jih ZZZS vodi v evidenci obveznega zdravstvenega zavarovanja oseb. Ministrstvo je 18. 6. 2013 zaprosilo ZZZS, da mu omogoči direkten dostop do evidenc ZZZS o obveznem zdravstvenem zavarovanju oseb, zaposlenih pri koncesionarjih, ter hkrati zaprosilo Sektor za boljšo zakonodajo in odpravo administrativnih ovir pri Ministrstvu za notranje zadeve za pomoč pri odpravi te administrativne ovire. Dne 1. 7. 2013 so se predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, ZZZS in ministrstva dogovorili, da se ministrstvu omogoči dostop do spletne strani ZZZS, kjer je objavljena dokumentacija za uporabo sistema e-Poizvedbe, s čemer bo pooblaščenim osebam ministrstva omogočen neposreden dostop do evidence zaposlenih oseb pri koncesionarjih.

Evidence ministrstva v zvezi z osebami za izvajanje dimnikarske službe pa morajo vsebovati še druge podatke, na primer izobrazbo – v zvezi s tem se v okviru ministrstva usklajuje in pripravlja predlog sprememb oziroma dopolnitev 148. člena Zakona o varstvu okolja⁸ (v nadaljevanju: ZVO-1), saj obstoječi ZVO-1 ne ureja obdelave osebnih podatkov.

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Predstavljeni popravljalni ukrep ministrstva ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Ministrstvo je pripravilo tri različne sezname, ki se nanašajo na osebe, zaposlene pri koncesionarjih, ki izvajajo storitve dimnikarske službe na posameznem dimnikarskem območju. Iz predloženih seznamov je razvidno, katere osebe izvajajo storitve dimnikarske službe pri posameznem koncesionarju na posameznem dimnikarskem območju, njihova strokovna usposobljenost (izobrazba), kolikšna je njihova zasedenost na posameznem dimnikarskem območju in skupna zasedenost, če delajo na več dimnikarskih območjih, ter kolikšno je zahtevano število ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe na določenem dimnikarskem območju, ki je določeno v koncesijski pogodbi. Vse naštetu pa ni mogoče razbrati iz enega seznama, temveč je treba hkrati uporabljati več seznamov, kar ni pregledno, zato ministrstvu priporočamo, naj navedene podatke vodi v okviru enotnega seznama.

Ministrstvo je začelo s postopki za odvzem koncesij s pošiljanjem pozivov za predložitev dokumentacije in z opozorilom koncesionarjem o neizpolnjevanju koncesijske pogodbe z navedbo, da če ne odpravijo napak, tako da v predpisanem roku predložijo zahtevana dokazila, bo koncedent štel, da napake niso odpravljene, in bo nadaljeval s postopkom enostranskega odstopa od koncesijske pogodbe. Ob tem opozarjamo, da določeni koncesionarji od obdobja revizije v letih od 2009 do 2011 in vse do predložitve odzivnega poročila izvajajo dimnikarsko službo na določenih dimnikarskih območjih s premalo ustrezno

⁸ Uradni list RS, št. 39/06-UPB1, 70/08, 48/12, 57/12.

usposobljenimi osebami – iz predloženih seznamov ministrstva je razvidno, da na 41 dimnikarskih območjih storitve dimnikarske službe ne izvaja dovolj ustrezno usposobljenih oseb, temveč manj kot je določeno v koncesijskih pogodbah.

Ministrstvo je zaradi preverjanja oseb, zaposlenih pri koncesionarjih, začelo s postopki za neposreden dostop do evidenc obveznega zdravstvenega zavarovanja oseb, zaposlenih pri koncesionarjih. Poleg tega je začelo z internimi postopki za pripravo predloga sprememb in dopolnitev 148. člena ZVO-1, kar naj bi omogočalo vodenje evidenc, ki bi vsebovale tudi osebne podatke. Ministrstvo načrtuje tudi pripravo osnutka dopolnitve uredbe o dimnikarski službi in morebitne predloge sprememb sistemskih predpisov glede nadaljnjega postopka po odvzemu koncesije. Izvedba navedenih aktivnosti bo ministrstvu omogočila boljši nadzor nad koncesionarji in olajšala postopke odstopov od koncesijskih pogodb.

2.3 Priprava sprememb predpisov oziroma novih predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe

2.3.1 Opis nesmotnosti

Ministrstvo v letih 2009, 2010 in 2011 ni ravnalo v skladu s časovnim načrtom aktivnosti za pripravo dopolnitve pravilnika o izvajanju dimnikarske službe, saj do 31. 12. 2011 niso bili sprejeti predpisi, s katerimi bi določili, katere tehnološke postopke obsega prvi pregled male kurilne naprave in kakšna naj bo strokovna usposobljenost osebe, ki ga opravi, ter s katerimi bi opredelili pravila dimnikarske stroke (standarde, smernice, navodila, priporočila), ki jih morajo pri izvajanju dimnikarske službe upoštevati koncesionarji, ministrstvo in pristojne inšpekcijske službe pri izvajanju nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu prikazati načrt aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za pripravo sprememb predpisov oziroma pripravo novih predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe, s katerimi bo določilo, katere tehnološke postopke obsega prvi pregled male kurilne naprave ter kakšna naj bo strokovna usposobljenost osebe, ki ga opravi, ter opredelilo pravila dimnikarske stroke (standarde, smernice, navodila, priporočila), ki jih morajo pri izvajanju dimnikarske službe upoštevati koncesionarji, pri nadzoru nad izvajanjem dimnikarske službe pa ministrstvo ter pristojne inšpekcijske službe.

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je zaradi potrebe po spremembi predpisov, ki določajo oskrbovalne standarde, prve meritve in obratovalni monitoring malih kurilnih naprav ter potrebe po natančnejših definicijah naprav in storitev na napravah, začelo s pripravo novega predpisa – Uredbe o oskrbi malih kurilnih naprav⁹, za pripravo katerega pa je nujno potrebna izdelava strokovnih podlag za podrobnejšo določitev obveznih storitev

⁹ Predvideno je, da bodo v Uredbi o oskrbi malih kurilnih naprav združene vsebine, ki so zdaj vključene v Pravilnik o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov (Uradni list RS, št. 128/04, 18/05, v nadaljevanju: pravilnik o dimnikarski službi) in Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

dimnikarske službe in oskrbovalnih standardov zanje. Aktivnosti ministrstva, roki in odgovorne osebe so predstavljeni v tabeli 2.

Tabela 2: Načrt aktivnosti ministrstva za pripravo sprememb predpisov oziroma pripravo novih predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe

Aktivnosti ministrstva	Rok izvedbe	Odgovorna oseba
Projektna naloga za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo.	julij 2013, izvedeno: 28. 6. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Zahtevek za začetek postopka oddaje javnega naročila (enostavni postopek)	julij 2013, izvedeno: 4. 7. 2013	generalni sekretar ministrstva
Priprava razpisne dokumentacije in posredovanje ponudnikom. Pregled prejetih ponudb in odločitev o oddaji naročila, podpis pogodbe z izbranim naročnikom	do 31. 8. 2013	generalni sekretar ministrstva
Izdelava strokovnih podlag na podlagi projektne naloge	70 dni od podpisa pogodbe z izbranim izvajalcem – konec novembra 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Priprava osnutkov sprememb predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe (Uredba o oskrbi malih kurilnih naprav in cenik), vključno z <i>določitvijo potrebne strokovne usposobljenosti osebe, ki opravlja prve preglede malih kurilnih naprav, postopkov in obsega prvega pregleda in opredelitvijo pravil dimnikarske stroke</i>	do 28. 2. 2014	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Posredovanje osnutkov predpisov v resorsko, medresorsko in javno obravnavo ter posredovanje v vladni postopek	posredovanje v vladni postopek – do 30. 6. 2014	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO

Vir: odzivno poročilo ministrstva.

Ministrstvo je v juniju 2013 začelo s postopkom izvedbe naročila male vrednosti za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo¹⁰. Rezultati te naloge bodo podlaga za pripravo nove Uredbe o oskrbi malih kurilnih naprav in tudi podlaga za spremembo predpisa, ki določa cene storitev dimnikarske službe, saj določitev obveznih storitev dimnikarske službe in njihov obseg posredno določajo tudi ceno teh storitev, pri čemer vsebina posamezne storitve določa tudi čas opravljanja storitve.

Pričakovani rezultati študije strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo so:

- natančna opredelitev storitev in minimalnih standardov, s katerimi bo zagotovljena ustrezna in zanesljiva oskrba naprav, ki so predmet pregledov, čiščenja in izvajanja meritev emisij dimnikarske službe; s tako pridobljenimi informacijami bodo podprti oskrbovalni standardi, ki bodo določali pogostost izvajanja storitev dimnikarske službe na različnih malih kurilnih napravah, dimovodih in zračnikih;
- določitev vsebine storitev dimnikarske službe oziroma potrebna opravila za tipične storitve oskrbe malih kurilnih naprav, dimovodnih in prezračevalnih naprav; med drugim tudi storitev prvega pregleda male kurilne naprave in priprava osnutka predpisanega obrazca za poročilo o prvem pregledu.

2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Predstavljeni popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Ministrstvo je izdelalo načrt aktivnosti z opisom aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za pripravo predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe, in je tudi že začelo s postopkom za izdelavo študije strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo, ki bo podlaga za pripravo osnutkov sprememb predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe (Uredba o oskrbi malih kurilnih naprav in cenik storitev dimnikarske službe), vključno z določitvijo potrebne strokovne usposobljenosti osebe, ki opravlja prve preglede malih kurilnih naprav, postopkov in obsega prvega pregleda in opredelitvijo pravil dimnikarske stroke.

¹⁰ Ministrstvo je pripravilo Projektno nalogo za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za obvezno državno gospodarsko javno službo varstva okolja za izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (v nadaljevanju: projektna naloga za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo), ki je podlaga za začetek postopka izvedbe naročila male vrednosti za izdelavo (študije) strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo. Zahtevek za začetek postopka oddaje javnega naročila za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo je minister podpisal 4. 7. 2013.

2.4 Vsebina, vrsta in obseg storitev dimnikarske službe

2.4.1 Opis nesmotnosti

Z uredbo o dimnikarski službi je predpisan letni obseg storitev dimnikarske službe na vseh vrstah malih kurilnih naprav, izražen z letnim obsegom storitev na enakovredni napravi opravljanja storitev dimnikarske službe¹¹.

Tabela 3: Letni obseg storitev dimnikarske službe na vseh vrstah malih kurilnih naprav, izražen z letnim obsegom storitev na enakovredni napravi opravljanja dimnikarske službe

Vrsta goriva	Nazivna toplotna moč kurilne naprave ¹²			
	Do 50 kilovatov	Od 50 do 250 kilovatov	Od 250 do 1.000 kilovatov	Več kot 1.000 kilovatov
Plinasto gorivo	1	2	2	3
Tekoče gorivo	1	2	3	4
Trdno gorivo	1*, 2	2*, 4	3*, 5	-

Opomba: * Velja za male kurilne naprave na biomaso, za katere je iz tehnične dokumentacije proizvajalca male kurilne naprave razvidno, da toplotne izgube z dimnimi plini ne presegajo 20 odstotkov zgorevalne toplote goriva.

Vir: uredba o dimnikarski službi.

Po naši oceni je v obstoječem sistemu dimnikarske službe nepregledno in nejasno določeno, katere vrste storitev dimnikarske službe je treba opraviti na posamezni kurilni napravi, kolikokrat letno in katero ceno pri tem upoštevati. V predpisih, ki urejajo dimnikarsko službo:

- so v uredbi o dimnikarski službi opredeljene štiri vrste storitev dimnikarske službe, ki se izvedejo na kurilnih napravah¹³;

¹¹ 5. točka 2. člena uredbe o dimnikarski službi: enakovredna naprava opravljanja storitev dimnikarske službe je naprava, na kateri je letni obseg storitev dimnikarske službe enak letnemu obsegu na mali kurilni napravi na plinasta ali na tekoča goriva z nazivno močjo do 50 kilovatov, vključno z njenim obratovanjem povezanimi pomožnimi napravami, zračniki in dimnimi vodi.

¹² 14. točka 3. člena pravilnika o dimnikarski službi: nazivna toplotna moč kurilne naprave je najvišja v trajnem pogonu koristno oddana toplota v časovni enoti, izražena v kilovatih. Za nazivno toplotno moč velja vrednost toplotne moči, ki jo je proizvajalec v tehnični dokumentaciji ali na oznaki na mali kurilni napravi navedel kot najvišjo vrednost znotraj območja toplotne moči, ki je dosežena pri normalnem obratovanju naprave.

¹³ To so pregledovanje malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimnih vodov, zračnikov in pomožnih naprav, čiščenje malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimnih vodov, zračnikov in pomožnih naprav, odstranjevanje katraskih oblog in izvedba protikorozijske zaščite, pregledovanje in čiščenje zračnikov, izvajanje meritev obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz malih kurilnih naprav in informiranje uporabnikov storitev javne službe o energetske učinkovitosti malih kurilnih naprav.

- v pravilniku o dimnikarski službi so podrobneje opredeljene storitve dimnikarske službe in njihov obseg;
- v ceniku 2010, ki je veljal v obdobju priprave osnutka revizijskega poročila, so navedene cene storitev dimnikarske službe, ob tem pa je posamezna storitev dimnikarske službe razdeljena še na več "podstoritev" z navedbo njihove cene in cene dimnikarskih storitev "v celoti in v kompletu".

Ocenjujemo, da ima povprečen uporabnik storitev dimnikarske službe pri razumevanju, katere storitve morajo biti na kurilni napravi vsako leto izvedene in kolikšna je njihova cena, zaradi nepreglednosti predpisov težave, kar dokazujejo tudi mnoge prijave in vprašanja tržnemu inšpektoratu.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati pripravo načrta aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za izvedbo ponovne proučitve, katere vrste dimnikarskih storitev in kolikšen letni obseg storitev je treba izvesti na posamezni vrsti kurilne naprave, ter jasno opredeliti vsebine storitev dimnikarske službe, ki morajo biti vsako leto izvedene na kurilni napravi, in obseg teh storitev.

2.4.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je že pričelo s postopki za izdelavo študije strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo (povezava s točko 2.3.2). V projektni nalogi za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo, ki jo je pripravilo ministrstvo, je navedeno, da bo naloga izvajalca študije opisati vse tipične storitve dimnikarske službe in izdelati seznam opravil za posamezne storitve. Za skupine storitev dimnikarske službe¹⁴ je treba določiti tipična opravila za vse naprave, če je nujno, tudi za vsak razred naprav; šele ob poznavanju vsebine oziroma posameznih nujnih opravil pri posameznih storitvah bo mogoče določiti posamezne frekvence opravljanja storitev dimnikarske službe. Načrt aktivnosti ministrstva z navedbo rokov in odgovornih oseb in že izvedene aktivnosti ministrstva za proučitev, katere vrste dimnikarskih storitev je treba izvesti na posamezni vrsti kurilne naprave, pogostost izvajanja teh storitev, opredelitev vsebine storitev dimnikarske službe in obseg teh storitev je prikazan v tabeli 4.

Pričakovani rezultat študije strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo je natančna opredelitev storitev in minimalnih standardov, s katerimi bo zagotovljena ustrezna in zanesljiva oskrba naprav, ki so predmet pregledov, čiščenja in izvajanja meritev emisij dimnikarske službe. S tako pridobljenimi informacijami bodo podprti oskrbovalni standardi, ki bodo določali pogostost izvajanja storitev dimnikarske službe na različnih malih kurilnih napravah, dimovodih in zračnikih. Rezultat študije bodo ugotovitve, katere vrste storitev dimnikarske službe in kolikšen obseg storitev je treba izvesti na posamezni vrsti kurilne naprave. Po opredelitvi navedenih oskrbovalnih standardov bo treba preveriti tudi kalkulativne elemente za te standarde, kar bo podlaga za pripravo cenika storitev dimnikarske službe. Za preveritev kalkulativnih elementov ministrstvo načrtuje izvedbo javnega naročila male vrednosti do konca februarja 2014. Za izvedbo te aktivnosti bo ministrstvo pripravilo projektno nalogo za izvedbo javnega naročila, izvedlo javno naročilo in izbralo izvajalca za izdelavo preveritve kalkulativnih elementov.

¹⁴ Skupine storitev so: a) *čiščenje*: redno, generalno in izžiganje katranskih oblog; b) *pregled*: prvi, redni, izredni; c) *izvajanje meritev*: prve, redne, ponovne.

Ministrstvo načrtuje hkraten sprejem Uredbe o oskrbi malih kurilnih naprav in cenika storitev dimnikarske službe (načrtovano je posredovanje osnutkov navedenih predpisov v resorsko, medresorsko in javno obravnavo ter posredovanje v vladni postopek do 30. 6. 2014).

Projektna naloga z naslovom Izdelava primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem pa bo med drugim jasno opredelila vsebinske storitve dimnikarske službe, ki naj se izvajajo kot javna služba, in tiste storitve, ki naj bodo predmet licenc (povezava s točko 2.6.2).

Tabela 4: Aktivnosti ministrstva z navedbo rokov in odgovornih oseb za proučitev, vrste, vsebine, pogostosti in obsega storitev dimnikarske službe na posamezni vrsti kurilne naprave

Aktivnosti	Rok izvedbe	Odgovorna oseba
Projektna naloga za izdelavo strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo	julij 2013, izvedeno: 28. 6. 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Zahtevek za začetek postopka oddaje javnega naročila (enostavni postopek)	julij 2013, izvedeno: 4. 7. 2013	generalni sekretar ministrstva
Priprava razpisne dokumentacije in posredovanje ponudnikom. Pregled prejetih ponudb in odločitev o oddaji naročila, podpis pogodbe z izbranim naročnikom	do 31. 8. 2013	generalni sekretar ministrstva
Izdelava strokovnih podlag na podlagi projektne naloge	70 dni od podpisa pogodbe z izbranim izvajalcem – konec novembra 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Izvedba javnega naročila male vrednosti za <i>preveritev kalkulativnih elementov glede na rezultate strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov</i> (vključuje: pripravo projektne naloge, izvedbo javnega naročila in izvedbo preveritve kalkulativnih elementov)	preveritev kalkulativnih elementov do 28. 2. 2014	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Glede na zaključke strokovnih podlag priprava osnutkov sprememb predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe (Uredba o oskrbi malih kurilnih naprav in cenik)	pripravljeni osnutki sprememb predpisov do 31. 3. 2014	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Posredovanje osnutkov predpisov v resorsko, javno in medresorsko obravnavo ter posredovanje v vladni postopek (3 mesece)	posredovanje v vladni postopek do 30. 6. 2014	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO

Vir: odzivno poročilo ministrstva.

2.4.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Predstavljeni popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Ministrstvo je izdelalo načrt aktivnosti z opisom aktivnosti, navedbo rokov in odgovornih oseb in je tudi že izvedlo določene aktivnosti za izdelavo študije, ki bo proučila vrste dimnikarskih storitev, ki jih je treba izvesti na posamezni vrsti kurilne naprave, pogostost izvajanja teh storitev, opredelitev vsebine in obseg storitev dimnikarske službe.

2.5 Kalkulacije cene storitev dimnikarske službe

2.5.1 Opis nesmotnosti

Ministrstvo je na podlagi uredbe o dimnikarski¹⁵ službi od leta 2006, ko je dimnikarska služba postala državna javna gospodarska služba, do leta 2010 kar štirikrat spremenilo cenike dimnikarske službe, ob tem pa – razen pred pripravo prvega cenika dimnikarske službe v letu 2006 – ni izvedlo preveritve obsega dela, materialnih stroškov in časovno-tehničnih normativov za opravljanje storitev dimnikarske službe. Ocenjujemo, da bi moralo ministrstvo pred spremembami cene minute storitev dimnikarske službe v letih 2009 in 2010 bodisi izdelati ali pri neodvisnih strokovnjakih naročiti izdelavo kalkulacij cene storitev dimnikarske službe (izračun stroškov delovnega mesta in določitev časovnih normativov za posamezno vrsto storitve). Ministrstvo ob sprejemanju cenika 2009¹⁶ in cenika 2010¹⁷ ni vedelo, na kakšen način urediti zaračunavanje cen storitev dimnikarske službe: ali kot obračunavanje po časovnih normativih¹⁸ (v skladu z dejansko porabljenim časom) ali po tarifnem načinu (določena cena storitve ne glede na dejansko porabljeni čas za izvedbo storitve). Ministrstvo je v cenik 2009 ponovno vneslo časovne normative (ki so že bili v ceniku 2006 in so bili iz cenika 2007 izključeni), jih iz cenika 2010 spet izločilo in ponovno uvedlo tarifni sistem (kot je že bilo v ceniku 2007). Ker imata oba načina obračuna cene storitev dimnikarske službe prednosti in pomanjkljivosti, ocenjujemo, da bi moralo ministrstvo izvesti analizo prednosti in slabosti obeh načinov obračunavanja in se na taki podlagi odločiti, kateri način bo uporabilo, namesto da skoraj vsako leto spremeni način obračunavanja cen storitev dimnikarske službe in s tem pri uporabnikih storitev dimnikarske službe povzroča nejasnosti in zavračanje storitev.

¹⁵ Uredba o dimnikarski službi v 8. členu določa, da cene storitev dimnikarske službe določi vlada na predlog ministra, pri čemer upošteva obseg dela, materialne stroške in časovno-tehnične normative za opravljanje storitev dimnikarske službe. Cene storitev dimnikarske službe se določijo po vrstah naprav, na katerih se storitve opravljajo, in po vrstah storitev ter ob upoštevanju posebnih pogojev dela pri opravljanju posameznih storitev dimnikarske službe.

¹⁶ Sklep o ceniku dimnikarskih storitev (v nadaljevanju: cenik 2009), Uradni list RS, št. 101/09.

¹⁷ Sklep o ceniku dimnikarskih storitev (v nadaljevanju: cenik 2010), Uradni list RS, št. 57/10.

¹⁸ Prednost takega načina je, da se cena dimnikarske storitve obračuna na dejansko porabljeni čas in je lahko nižja od maksimalne cene za to storitev. Slabost pa je, da so nekateri koncesionarji zaračunavali višje cene storitev, kot bi jih lahko glede na porabljeni čas za izvedbo storitve. Tak način tudi povzroča, da vsi uporabniki storitev ne plačajo enake cene za enako storitev, kar pa v sistemu državne gospodarske javne službe ni dopustno.

Ministrstvo je maja 2011 pripravilo akcijski načrt za spremembo predpisov, v katerem so predvidene tudi aktivnosti v zvezi s cenikom storitev dimnikarske službe, vendar do 31. 12. 2011 ni sprejelo nobene dopolnitve ali spremembe cenika storitev dimnikarske službe.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu prikazati pripravo načrta aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za izdelavo kalkulacije cene storitev dimnikarske službe.

2.5.2 Izkazani popravljalni ukrep

Zaradi potrebe po spremembi predpisov, ki določajo oskrbovalne standarde, prve meritve in obratovalni monitoring malih kurilnih naprav, je ministrstvo začelo s postopkom izvedbe naročila male vrednosti za izdelavo študije Strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo (povezava s točko 2.3.2). Rezultati te študije bodo podlaga za spremembo predpisa, ki določa cene dimnikarskih storitev, saj določitev obveznih storitev dimnikarske službe in njihov obseg posredno določajo tudi ceno teh storitev, pri čemer vsebina posamezne storitve določa tudi čas opravljanja storitve. Po opredelitvi oskrbovalnih standardov, ministrstvo načrtuje izvedbo javnega naročila za preveritev kalkulativnih elementov za te standarde, kar bo podlaga za pripravo cenika storitev dimnikarske službe (povezava s točko 2.4.2). Ker se sredstva za opravljanje dimnikarske službe zagotavljajo s ceno storitve, *bodo naknadno*, na podlagi obsega in vsebine storitev, predvidene kakovosti storitev, materialne zahteve, organizacija in zahtevana kadrovska usposobljenost zaposlenih ter drugi elementi, ki bodo predmet strokovnih podlag, *določeni tudi standardi minimalnih priznanih stroškov*, da bi podjetja lahko nemoteno opravljala dimnikarske storitve.

Ministrstvo je začelo s postopkom za izdelavo študije Izdelava primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem (načrt aktivnosti ministrstva z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za izdelavo navedene študije je prikazan v točki 2.6.2). Študija bo med drugim obsegala tudi izdelavo kalkulacije cen storitev dimnikarske službe, če bi bila določena storitev dimnikarske službe vsaj deloma podvržena posebnemu režimu izvajanja javne službe dimnikarskih storitev, oziroma za tisti del dimnikarskih storitev, ki ostanejo pod posebnim pravnim režimom. Ministrstvo načrtuje, da bo v okviru Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem izdelana kalkulacija cen storitev dimnikarske službe v roku štirih mesecev od sklenitve pogodbe z izbranim izvajalcem za izdelavo študije, to je do konca decembra 2013. Odgovorna oseba za izvedbo aktivnosti je v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO.

V okviru ekonomske analize se bo proučilo tudi vprašanje, kaj bi lahko morebitna liberalizacija oziroma delna liberalizacija dejansko pomenila za uporabnika. Ekonomska analiza bo obsegala raziskavo o tem, katera območja za izvajalce storitev niso tržno zanimiva in ali bi v teh pogojih država morala poseči z regulacijo področja, da bi zagotovila storitve po dostopni ceni za uporabnike storitev v odročnih krajih.

2.5.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Predstavljeni popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Ministrstvo je pripravilo načrt aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za izdelavo kalkulacije cene storitev dimnikarske službe in je tudi že začelo s postopki za izdelavo študije Strokovnih

podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo in študije Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem, v okviru katerih se bo izdelala tudi kalkulacija cen storitev dimnikarske službe.

Ministrstvo opozarjamo, da kalkulacije cen ni mogoče izvesti brez prehodne določitve oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo z opredelitvijo storitev in minimalnih standardov, s katerimi bo zagotovljena ustrezna in zanesljiva oskrba malih kurilnih naprav. Navedeno bo rezultat študije Strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo, ki naj bi bila izdelana do konca novembra 2013, na podlagi te študije pa bo ministrstvo naročilo izdelavo preveritve kalkulativnih elementov, kar bo podlaga za pripravo cenika storitev dimnikarske službe – to naj bi bilo izvedeno do 28. 2. 2014. Zato rok za izdelavo kalkulacije cen storitev dimnikarske službe v okviru Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem, ki je določen do konca decembra 2013, ni realen.

2.6 Primerjalna ekonomska analiza stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni način

2.6.1 Opis nesmotnosti

Ministrstvo do 31. 12. 2011 ni izvedlo oziroma pridobilo primerjalnih analiz, kateri način izvajanja dimnikarske službe (koncesijski, licenčni, kombinirani, drug način) bi bil po prenehanju koncesijskih pogodb za Republiko Slovenijo ustrežnejši, in tudi ni sprejelo nobene odločitve, da se takšna analiza izvede. Ministrstvo tudi še ni določilo načina izvajanja dimnikarske službe po preteku koncesij, čeprav prve koncesije potečejo v letu 2014.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu prikazati načrt aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za izdelavo primerjalne ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni način, ki naj predstavljata podlago za odločitev o prihodnji ureditvi dimnikarske službe, ter predvideti možnosti in posledice morebitnega prehoda s koncesijskega na licenčni sistem oziroma na kakšen drugi način izvajanja dimnikarske službe.

2.6.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je izdelalo projektno nalogo, ki je podlaga za oddajo naročila male vrednosti za izdelavo Primerjalno pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem. Predvidene aktivnosti ministrstva, roki in odgovorne osebe so navedeni v tabeli 5.

Cilj Primerjalno pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem je pripraviti in analizirati konceptualno zasnovo vseh sistemov izvajanja dimnikarske službe s stroški in koristmi, ki jih vsak sistem prinaša. Morebitni sistemi so: *nadgrajen sedanji koncept* (koncesioniran sistem); *delno liberaliziran oziroma kombinirani koncept* – pristojnosti obveznega nadzora in oskrbe se vsebinsko delijo med koncesionarje in pooblašcene vzdrževalce in *liberaliziran koncept* – obvezni nadzor in oskrbo izvajajo pooblašчени subjekti brez koncesije. Ekonomska analiza naj bi pokazala

stroške in koristi izvajanja storitev dimnikarske službe v vseh treh sistemih ter določila optimalno stanje. Primerjalna pravno-ekonomska analiza stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe bo vključevala:

- primerjalno ekonomsko analizo stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni način, ki bo podlaga za odločitev o prihodnji ureditvi dimnikarske službe¹⁹;
- jasno opredelitev vsebine storitev, ki naj se izvajajo kot javna služba, in tistih storitev, ki naj bodo predmet licenc; opredelitev, katere vrste dimnikarskih storitev in kolikšen letni obseg storitev je treba izvesti na posamezni vrsti kurilne naprave, ter opredelitev vsebine storitev dimnikarske službe, ki morajo biti vsako leto izvedene na kurilni napravi in obseg teh storitev; v zvezi s tem pa tudi stališče o strokovni usposobljenosti oseb, ki opravljajo preglede;
- izdelavo kalkulacije cen storitev dimnikarske službe, če bi bila določena storitev vsaj deloma podvržena posebnemu režimu izvajanja javne službe dimnikarskih storitev oziroma za tisti del dimnikarskih storitev, ki ostanejo pod posebnim pravnim režimom;
- predlog ureditve in organizacije dimnikarskih storitev, ki bi bila najoptimalnejša z vidika tržnih zakonitosti in javnega interesa;
- ureditev v predhodnem obdobju do uvedbe novega sistema;
- oceno morebitnih stroškov in koristi v zvezi s poenostavitvijo novega institucionalnega in pravnega okvirja posameznega sistema.

¹⁹ V ta sklop sodi določitev stroškov/škode in koristi (cost – benefit), ki se pojavljajo pri vsakem od navedenih sistemov. Ovrednotil naj bi se vpliv na uporabnike, izvajalce, lokalno skupnost, državo in okolje v smislu neposrednih in posrednih učinkov (na primer izguba/rešitev življenj in premoženja zaradi požarov; škode, ki nastanejo zaradi onesnaženja okolja; izgube zaradi nepopolnega izgorevanja; stroški vladnih privilegijev oziroma izključnih pravic; kakovost izvajanja storitev; dostopnost in kakovost storitev v posameznem sistemu; stroški vzdrževanja ter podpora posameznega sistema in podobno).

Tabela 5: Načrt aktivnosti ministrstva za izdelavo Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem

Aktivnosti	Rok za izvedbo	Odgovorna oseba
Projektna naloga za izdelavo Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem	julij 2013, že izvedeno	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Zahtevek za začetek postopka oddaje javnega naročila za izdelavo Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe (enostavni postopek)	15. 7. 2013, izvedeno: 4. 7. 2013	generalni sekretar ministrstva
Priprava razpisne dokumentacije za izdelavo Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe in posredovanje ponudnikom. Pregled prejetih ponudb in odločitev o oddaji naročila, podpis pogodbe z izbranim naročnikom	do 31. 8. 2013	generalni sekretar ministrstva
Izdelava Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem	4 mesece od sklenitve pogodbe – predvidoma do konca novembra 2013	v. d. generalnega direktorja Direktorata za JSVOIO
Priprava predlogov sprememb ZVO-1 in Zakona o gospodarskih javnih službah ²⁰ in podzakonskih predpisov ter posredovanje predlogov predpisov pristojnim ministrstvom	do 31. 12. 2014	v. d. generalnega direktorja Direktorata za okolje

Vir: odzivno poročilo ministrstva.

2.6.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Predstavljeni popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Ministrstvo je izdelalo načrt aktivnosti z opisom aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za izdelavo Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem ter tudi že pričalo s postopkom za izdelavo analize. Na tej podlagi bo ministrstvo analiziralo konceptualno zasnovo ter stroške in koristi sistemov izvajanja dimnikarskih storitev in se odločilo o prihodnji ureditvi dimnikarske službe.

²⁰ Uradni list RS, št. 32/93.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o izvajanju dimnikarske službe v letih 2009, 2010 in 2011 izdelalo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da so ukrepi, ki jih je sprejelo *Ministrstvo za kmetijstvo in okolje* za odpravo nepravilnosti in nesmotnosti v točki 2.1.2 ter nesmotnosti v točkah 2.2.2, 2.3.2, 2.4.2, 2.5.2 in 2.6.2, *zadovoljni*, saj je:

- opredelilo aktivnosti, roke in odgovorne osebe in tudi že pričelo s postopki za:
 - vzpostavitev in vodenje evidence kurilnih naprav in evidence storitev dimnikarske službe, izdajo obrazcev za vpis in izbris kurilnih naprav v evidenco oziroma iz evidence kurilnih naprav in izdajo obrazca za poročilo o prvem pregledu male kurilne naprave;
 - izdelavo študije strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za dimnikarsko službo, ki bo podlaga za pripravo predlogov sprememb predpisov, ki urejajo delovanje dimnikarske službe (Uredba o oskrbi malih kurilnih naprav in cenik storitev dimnikarske službe), vključno z določitvijo potrebne strokovne usposobljenosti osebe, ki opravlja prve preglede malih kurilnih naprav, postopkov in obsega prvega pregleda in opredelitvijo pravil dimnikarske stroke;
 - izvedbo študije, ki bo proučila vrste dimnikarskih storitev, ki jih je treba izvesti na posamezni vrsti kurilne naprave, pogostost izvajanja teh storitev, opredelitev vsebine in obseg storitev dimnikarske službe;
 - izdelavo kalkulacije cen storitev dimnikarske službe, ki bo del študije strokovnih podlag za določitev oskrbovalnih standardov za obvezno državno gospodarsko dimnikarsko javno službo in primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni sistem;
 - izdelavo Primerjalne pravno-ekonomske analize stroškov in koristi izvajanja dimnikarske službe na koncesioniran in licenčni način, ki bo ocenila stroške in koristi sistemov izvajanja dimnikarskih storitev in bo predstavljala podlago za odločitev o prihodnji ureditvi dimnikarske službe;

- predložilo posodobljene sezname ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje storitev dimnikarske službe, zaposlenih pri koncesionarjih, ki izvajajo dimnikarsko službo na posameznih dimnikarskih območjih, ter dokazila o začetku postopkov za odvzem koncesij koncesionarjem, ki ne izpolnjujejo pogojev glede zaposlenih.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96